

Sygn. akt VIII Gz 369/17

POSTANOWIENIE

Dnia 23 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie, VIII Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Górnik

Sędziowie: SO Patrycja Baranowska

SO Natalia Pawłowska-Grzelczak

po rozpoznaniu w dniu 23 listopada 2017 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa M. T.

przeciwko W. H.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

w przedmiocie udzielenia zabezpieczenia

na skutek zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 16 maja 2017r., sygn. akt XI GC 643/17

postanawia:

zmienić zaskarżone postanowienie i oddalić wniosek o zabezpieczenie.

SSO P. Baranowska SSO A. Górnik SSO N. Pawłowska-Grzelczak

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 16 maja 2017 roku Sad Rejonowy udzielił zabezpieczenia powódce M. T. poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Szczecin – Centrum w Szczecinie T. Z. pod sygn. akt TZ Km 984/16 do czasu prawomocnego zakończenia postępowania.

Sąd wskazał, że pozwem z dnia 28 kwietnia 2017 roku powód M. T. wniosła o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego – ugody sądowej z dnia 18 czerwca 2013 r. (X GC 223/13) oraz o zabezpieczenie powództwa poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Szczecin – Centrum w Szczecinie T. Z. pod sygn. akt TZ Km 984/16 do czasu prawomocnego zakończenia postępowania. W uzasadnieniu powódka wskazała, że ugoda w sprawie X GC 223/13 zawarta została przez M. K. w imieniu powódki pomimo tego, że ten ostatni nie miał umocowania do działania w jej imieniu. Do wniosku o zabezpieczenie załączono oświadczenie podpisane nieczytelnie, z którego treści wynika, że M. K. nie miał umocowania do działania w imieniu M. T.. Wskazał, że M. T. nie miała wiedzy o zadłużeniu wobec W. H.. Powódka podała że złożyła zawiadomienie do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przez M. K. przestępstwa.

W ocenie Sądu Rejonowego wniosek powódki zasługiwał na uwzględnienie.

Sąd przywołał treść art. 730(1) § 1 kpc, zgodnie z którym udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. W myśl § 2 tego artykułu interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie.

Sąd wskazał, że powódka opiera swoje roszczenie na treści art. 840 § 1 pkt 1 kpc. Stosownie do art. 840 § 1 pkt 1 kpc dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście.

W ocenie Sądu Rejonowego powódka uprawdopodobniła roszczenie. Dłużniczka uprawdopodobniła, że M. K. nie miał umocowania do działania w jej imieniu przy podpisaniu ugody w sprawie X GC 223/13. Powódka złożyła oświadczenie podpisane co prawda nieczytelnie, ale z jego treści wynika, że podpis pod oświadczeniem złożył M. K.. Ponadto zachowanie powódki jest konsekwentne skoro złożyła zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa i toczy się obecnie postępowanie karne.

W ocenie Sądu spełniona została również druga przesłanka określona w art. 730(1) § 1 kpc. Celem powództwa opozycyjnego jest pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności. Odnosząc powyższe do okoliczności rozpoznawanej sprawy stwierdzić należy, że dalsze prowadzenie egzekucji może naruszyć prawa powoda i uniemożliwić osiągnięcie zasadniczego celu powództwa z art. 840 § 1 pkt 1 kpc, z uwagi na to, że brak zabezpieczenia spowodować może wyegzekwowanie świadczenia stwierdzonego w tytule egzekucyjnym.

Stosownie do art. 755 § 1 pkt 3 kpc jeżeli przedmiotem zabezpieczenia nie jest roszczenie pieniężne, sąd udziela zabezpieczenia w taki sposób, jaki stosownie do okoliczności uzna za odpowiedni, nie wyłączając sposobów przewidzianych dla zabezpieczenia roszczeń pieniężnych. W szczególności sąd może zawiesić postępowanie egzekucyjne lub inne postępowanie zmierzające do wykonania orzeczenia.

Kodeks postępowania cywilnego przewiduje wskazany przez powoda sposób zabezpieczenia. W ocenie Sądu sposób zabezpieczenia nie narusza treści art. 730(1) §3 kpc.

Na powyższe postanowienie zażalenie złożyła strona pozwana zarzucając naruszenie art. 730¹§1 k.p.c. poprzez uznanie, że powódka uprawdopodobniła roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia składając oświadczenie o uznaniu długu oraz zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa. Skarżący wniósł o uchylenie powyższego postanowienia wskazując w uzasadnieniu, iż powódka złożyła pełnomocnictwa udzielone M. K. jako swojemu mężowi, a więc wbrew twierdzeniom pozwu upoważniła go do działania w swoim imieniu. Wskazano również na wiedzę powódki o zawartej z pozwanym w jej imieniu umowie, co wynika z wezwania do zapłaty kierowanego na adres powódki i odebranego przez jej matkę oraz z korespondencji powódki z pozwanym.

W odpowiedzi na zażalenie powódka wniosła o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się uzasadnione.

Zgodnie z art. 730 § 1 k.p.c. w każdej sprawie cywilnej podlegającej rozpoznaniu przez sąd lub sąd polubowny można żądać udzielenia zabezpieczenia. Stosownie do art. 730¹ § 1 k.p.c. udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie (§ 2). Przy wyborze sposobu zabezpieczenia sąd uwzględni interesy stron lub uczestników

postępowania w takiej mierze, aby uprawnionemu zapewnić należytą ochronę prawną, a obowiązanego nie obciążać ponad potrzebę (§ 3).

Podstawami zabezpieczenia są więc uprawdopodobnienie roszczenia podlegającego zabezpieczeniu oraz uprawdopodobnienie interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. Należy przyjąć, że roszczenie jest uprawdopodobnione, jeżeli przytoczone okoliczności *prima facie* przeważają za jego istnieniem. Istotą postępowania zabezpieczającego jest to, że sąd dokonuje jedynie wstępnej analizy dostarczonego przez wnioskodawcę materiału dowodowego nie przesądzając o ostatecznym istnieniu roszczenia i jego wysokości, co do którego rozstrzygnięcie zapadne po przeprowadzeniu postępowania dowodowego w pełnym zakresie. Możliwość dojścia, w wyniku pełnego postępowania, do odmiennego wniosku jest oczywistym założeniem tej instytucji.

Zgodnie z art. 736 § 1 pkt 2 k.p.c. w piśmie zawierającym wniosek o zabezpieczenie należy uprawdopodobnić okoliczności uzasadniające wniosek. Dla zabezpieczenia roszczenia wymagane jest więc uprawdopodobnienie przez wierzyciela współistnienia dwóch przesłanek (uwiarygodnienia roszczenia oraz istnienia niebezpieczeństwa niemożności lub poważnych trudności w wykonaniu orzeczenia lub osiągnięciu celu postępowania). Przy czym okoliczności te wymagają uprawdopodobnienia stosownie do treści art. 243 k.p.c. Uprawdopodobnienie pojmowane jako środek zastępczy dowodu w ścisłym znaczeniu nie daje pewności, a wyłącznie prawdopodobieństwo twierdzenia o jakimś fakcie. Jest to środek zwolniony od formalizmu zwykłego postępowania dowodowego, jednakże od swobodnej oceny sądu zależy uznanie, czy dokonane na podstawie uprawdopodobnienia ustalenia są na tyle wiarygodne, by na tej podstawie można było uznać za uprawdopodobnione fakty, na które strona się powołuje. Obowiązujący w procesie cywilnym wymóg udowodnienia zastąpiony został w postępowaniu o udzielenie zabezpieczenia obowiązkiem uprawdopodobnienia, co pozwala na odstępianie od formalizmu postępowania dowodowego, ale żadnej mierze nie może oznaczać ograniczenia się tylko i wyłącznie do twierdzeń wnioskodawcy.

W ocenie Sądu Odwoławczego na etapie wnoszenia pozwu wraz z wnioskiem o zabezpieczenie, wbrew stanowisku Sądu Rejonowego, powódka nie uprawdopodobniła roszczenia. Sąd I instancji wskazał jedynie na istnienie nieczytelnie podpisanego oświadczenia o uznaniu długu i twierdzenie powódki, że zawiadomiła o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Jednocześnie Sąd w żaden sposób nie odniósł treści tego oświadczenia do znajdujących się w aktach sprawy XI GC 223/13 pełnomocnictw udzielonych przez powódkę M. K. oraz zakresu tych pełnomocnictw. W ocenie Sądu Okręgowego samo oświadczenie o wskazanej w nim treści nie uprawdopodobnia roszczenia powódki o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego. Co więcej, z dokumentów dołączonych do pozwu nie wynika, czy powódka złożyła zawiadomienie o przestępstwie, czego ono w istocie dotyczy i czy jest nadal prowadzone oraz w jakim zakresie. Same lakoniczne stwierdzenia w pozwie nie są wystarczające dla uznania, iż ewentualne zawiadomienie potwierdza istnienie roszczenia.

Należy zauważyć nadto, że przy ocenie wniosku o zabezpieczenie, sąd powinien mieć na uwadze etap na jakim znajduje się postępowanie, a tym samym uwzględnić w całości znajdujący się w aktach sprawy materiał, a więc również przedstawiony przez pozwanego (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 9 września 1961 roku, IV CZ 54/61).

W niniejszej sprawie aktualnie, pozwana w odpowiedzi na pozew oraz w zażaleniu podniosła szereg zarzutów dotyczących wniesionego powództwa przeciwegzekucyjnego.

Przy ocenie czy roszczenie jest uprawdopodobnione Sąd nie mógł pominąć znajdującego się w aktach sprawy materiału, który poddaje w wątpliwość okoliczności mające uprawdopodobnić żądanie. W świetle powyższego, na obecnym etapie postępowania na ocenę stopnia wiarygodności roszczenia powódki mają wpływ nie tylko twierdzenia zawarte we wniosku o udzielenie zabezpieczenia czy pozwie ale również w odpowiedzi na pozew. Te ostatnie, w świetle charakteru sprawy i zawnioskowanych dowodów w postaci przesłuchania świadka oraz dokumentów, np. wezwania do zapłaty odebranego przez matkę powódki, czynią roszczenie powódki- nie przesądzając o treści ewentualnego rozstrzygnięcia sądu – na tym etapie, nieuprawdopodobnionym.

W związku z powyższym, na podstawie art. 397 § 2 w zw. z art. 386 § 1 k.p.c., Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji postanowienia, dokonując zmiany zaskarżonego orzeczenia.

SSO P. Baranowska SSO A. Górnik SSO N. Pawłowska-Grzelczak

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. Z (...) (...)